

Thirrje e Hapur për Projekt-Propozime

Referenca e Buxhetit: **Financuar nga BE në Shqipëri ,**
nën programin “Mbështetje për Kapacitetet e Shoqërisë Civile”

Kontrata e grantit: Nr. 2018/395-785

Autoriteti nënkontraktues: Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri – **INCA**

Udhëzime për Aplikantët

Skema e Minigranteve për OMSHC-të

*“Për ngritjen e kapaciteteve të shoqërisë civile për advokaci dhe pjesëmarrje publike
në proceset vendimmarrëse mbi përdorimin e menaxhimin e resurseve natyrore”*

Afati i dorëzimit për aplikimin e plotë:

11 Dhjetor 2018 (ora 17:00)

Afati përfundimtar

21 Dhjetor 2018 (ora 14.00)

Shënim

Kjo është një Thirrje e hapur për Propozime, ku të gjitha dokumentet do të dorëzohen së bashku. Në shkallën e parë, do të verifikohet vetëm dokumentacioni për kualifikimin. Më pas, për aplikantët të cilët janë përzgjedhur, propozimi i plotë do të vlerësohet nga një Komision Vlerësues. Pranueshmëria do të kontrollohet në bazë të dokumenteve mbështetëse të kërkuara nga Autoriteti nënkontraktues dhe do të dërgohet së bashku me aplikimin. Në raste të veçanta, pas fazës së vlerësimit do të kërkohen edhe dokumente mbështetëse dhe/ose sqarime.

1. SKEMA E MINIGRANTEVE PËR NGRITJEN E KAPACITETEVE TË SHOQËRISË CIVILE PËR ADVOKACI DHE PJESËMARRJE PUBLIKE NË PROCESET VENDIMMARRËSE MBI PËRDORIMIN E MENAXHIMIN E RESURSEVE NATYRORE

A. Informacion i përgjithshëm

Zvogëlimi i burimeve natyrore, humbja e biodiversitetit dhe ndryshimet klimaterike¹ kërcënojnë seriozisht kushtet mjedisore që janë të nevojshme për ekzistencën njerëzore dhe themelet e begatisë sonë ekonomike. Megjithëse Shqipëria ka një diversitet të lartë biologjik (që përmban rreth 30% e florës europiane), biodiversiteti po vuan dëme të mëdha në vitet e fundit, dhe në shumë raste të pakthyeshme të tilla si në rastin e hidrocentraleve, guroret, ndërtimi i infrastrukturës, prerja dhe djegia e pyjeve, tharje e ligatinave, urbanizimi i pakontrolluar, ndërtimet në zonat bregdetare, ndotja e ujit, dëme në zonat malore, etj., të cilat kanë ndikuar seriozisht në habitatet e specieve të rrezikuara apo të rrezikuara në mënyrë kritike. Shqipëria duhet gjithashtu të marrë parasysh ndikimin kumulativ të aktiviteve njerëzore në zonat e mbrojtura, peisazhet, burimet ujore, faunën dhe florën. Zonat e Mbrojtura janë zona me vlera të larta të biodiversitetit me rëndësi kombëtare dhe ndërkombëtare dhe kërkojnë një status të veçantë mbrojtjeje për të ruajtur vlerat që ato përfaqësojnë, por ato janë duke u përballur me problematika që u atribuohen legjislacionit të pamjaftueshëm, mungesës së respektit për zbatimin e ligjit, demokracisë së dobët, autoritetit të gjerë që u jepet zyrtarëve publikë, përgjegjësisë minimale, profesionalizmit dhe transparencës së ulët. Ndërsa zonat e mbrojtura perceptohen vetëm nga mjedisi / natyra, ato aktualisht adresojnë një gamë të gjerë çështjesh, siç janë zhvillimi rajonal rural dhe social, përdorimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore, qeverisja me pjesëmarrje, drejtësia mjedisore, etj. Puna e shoqërisë civile aktive në mjedis dhe mbrojtja e përdorimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore kryqëzohen në këtë fushë. Angazhimi i tyre gjithashtu ka nevojë për njohje dhe mbështetje nga media, e cila është një tjetër aktor i rëndësishëm i demokracisë.

Në këtë kontekst, Projekti i titulluar **Fuqizimi i Organizatave Mjedisore të Shoqërisë Civile për të promovuar mbrojtjen e natyrës në Shqipëri** ka si qëllim të mbështesë punën advokuese të OSHC^{ve} për të nxitur mbrojtjen e mjedisit, luftën kundër korrupsionit në mjedis dhe ndryshimeve klimatike, të rrisë të drejtën për informacion mbi procesin e vendimmarrjes që ndikon në mjedis.

Projekti ka filluar zyrtarisht në Maj 2018 dhe ka një kohëzgjatje prej 30 muajsh. Projekti zbatohet nga Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri (INCA) dhe Unioni Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës (IUCN) në partneritet.

Ky projekt do të synojë të rrisë transparencën dhe pjesëmarrjen e publikut në ruajtjen dhe menaxhimin e zonave të mbrojtura. Zonat Pilote që do të merren në konsiderate gjatë zbatimit të projektit janë: Parku Kombëtar “Divjakë-Karavasta”, Parku Kombëtar “Shebenik-

¹Living Planet Report, WWF. 2014.

Jabllanicë”, Parku Natyror “Kune-Vain-Tale” dhe zona detare e Porto Palermos me vlera të veçanta natyrore e propozuar për të qenë një zonë e mbrojtur detare. Zonat pilote të përzgjedhura për këtë projekt përbëjnë një mozaik të vlerave kombëtare të natyrës që duhet të mbrohen dhe zhvillohen në bashkëpunim me komunitetin lokal dhe pjesëmarrjen e publikut në procesin e vendimmarrjes. Brenda këtij veprimi, ndërtimi i kapaciteteve të organizatave mjedisore të shoqërisë civile (OMSHC^{-të}), në secilën nga katër zonat pilote të përzgjedhura, synohet të arrihet përmes dhënies për to të një mbështetje financiare. Si rrjedhojë, OMSHC^{-të} përfituese do të rritin njohuritë dhe aftësitë e tyre teknike dhe do të fuqizojnë kapacitetet e tyre për të advokuar dhe lobuar dhe mbajtur një qëndrim konstruktiv për pikëpamjet e tyre. OMSHC^{-të} do të bashkohen në një rrjet kombëtar së bashku me partnerët në projektin duke ndjekur dhe aktivitetet kryesore në projekt.

B. PROGRAMI I MINIGRANTEVE PËR ADVOKACI DHE NDËRTIMIN E KAPACITETEVE TË SHOQËRISË CIVILE

B. 1. Objektivat dhe Prioritetet e Programit

Programi ka si qëllim të ndërtojë kapacitetet e organizatave të shoqërisë civile, në katër zonat pilote, që janë të interesuara në tema të ngjashme dhe të cilat bëhen përfituese të mbështetjes financiare të dhënë përmes Programit të Minigranteve.

Aktivitetet në kuadrin e këtij Programi kanë si objektiv:

- Të rrisin dhe fuqizojnë aftësitë dhe rolin aktiv të Organizatave Mjedisore të Shoqërisë Civile (OMSHC) në zbatueshmërinë e legjislacionit, në luftën kundër korrupsionit dhe minimizimin e ndikimeve negative në menaxhimin e burimeve natyrore dhe zonave të mbrojtura.
- Të inkurajojnë bashkëpunimin ndërmjet OMSHC^{-ve} dhe autoriteteve publike, komuniteteve lokale dhe mediave dhe të nxisin rrjetëzimin dhe ndërtimin e partneritetit mes tyre, në krijimin e një programi pune afatgjatë me fokus përmirësimin e detyrimit të zbatimit të legjislacionit kombëtar dhe acquis-ve të BE^{-së} në fushën e mbrojtjes së natyrës. *(OMSHC^{-të} që marrin mbështetje financiare do të marrin pjesë në eventet për ndërtimin e kapaciteteve.)*

Programi i Grantit për Advokaci dhe Ndërtimin e Kapaciteteve të Shoqërisë Civile është hartuar me qëllimin e fuqizimit të kapaciteteve të organizatave të përzgjedhura për të marrë pjesë aktive në vendimmarrje dhe advokaci. Kjo do të realizohet duke mundësuar trajnime për ndërtimin e kapaciteteve në lidhje me politikën dhe avokacinë në fushën e ruajtjes dhe zhvillimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore.

Seminare dhe trajnime do të bëhen në nivel kombëtar dhe lokal për të shpërndarë njohuri, duke lehtësuar kështu shkëmbimin e informacionit dhe praktikave më të mira ndërmjet

partnerëve në projekt dhe OMSHC^{ve} përfituese dhe jo vetëm. Për më tepër, OMSHC^{te} përfituese do të marrin pjesë në proceset e menaxhimit të ZM^{ve} pilote në mënyrë që të ofrojnë përvojë praktike, duke rritur shkallën e ekspertizës dhe autonomisë për pjesëmarrjen e ardhshme në vendimmarrje. OMSHC^{te} përfituese do të transferojnë njohuritë dhe ekspertizën e fituar tek OMSHC^{te} e tjera vendore/partnere që ato do të angazhojnë gjatë jetës së projektit dhe më tej.

B.2. Indikatorët

Programi i Grantit për Advokaci dhe Ndërtimin e Kapaciteteve të Shoqërisë Civile në nivel lokalë ka si qëllim që të arrijë indikatorët e mëposhtëm të projektit. **Aplikuesit e mundshëm duhet të trajtojnë se si objektivat e tyre të projektit lidhen me këta indikatorë.**

- OMSHC^{te} e synuara forcojnë njohuritë, aftësitë dhe kapacitetet e tyre për t'u angazhuar në advokim dhe për të marrë pjesë në proceset vendimmarrëse lidhur me ruajtjen dhe menaxhimin e zonave të mbrojtura, duke përmirësuar aftësitë e tyre organizative dhe rrjetëzuese.
- Mediat e përzgjedhura në zonat e targetuara përmirësojnë konceptimin e rolit të shoqërisë civile në jetën publike dhe rrisin mbulimin mediatik të rolit të shoqërisë civile në proceset vendimmarrëse, me fokus në mbrojtjen e burimeve natyrore.
- Kapaciteti dhe autonomia e OMSHC^{ve} për angazhim, advokim dhe lobim është rritur.
- Kuadri rregullator që rregullon ruajtjen e natyrës është përmirësuar përmes angazhimit konstruktiv të OMSHC^{ve}.
- Rekomandimet e politikave për kuadrin rregullator të vendimmarrjes politike mbi përdorimin dhe menaxhimin e burimeve natyrore dhe ZM^{ve} me pjesëmarrjen e publikut i dorëzohen autoriteteve publike.

B.3 Alokimi financiar i siguruar nga autoriteti kontraktues

Buxheti i përgjithshëm i projektit për çdo grant të kërkuar në këtë thirrje për propozime duhet të jetë jo më shumë se 20,000 EUR.

Granti i akorduar do të transferohet në monedhën euro në llogarinë bankare të organizatës dhe do të mbulojë të gjithë buxhetin e dorëzuar deri në shkallën e fondeve që janë të disponueshme. Aplikantët duhet të japin buxhetin e përgatitur në monedhën euro dhe lekë. Kursi i këmbimit që do të përdoret, duhet të jetë 1 euro=129.85lek

B.4 RREGULLAT E KËSAJ THIRRJE PËR PROPOZIME

Këto udhëzime përcaktojnë rregullat për paraqitjen, përzgjedhjen dhe zbatimin e aktiviteteve të financuara në këtë Thirrje.

B.4.1. Kriteret e pranueshmërisë

Ekzistojnë tri grupe kriteresh të pranueshmërisë, që kanë të bëjnë me:

(1) aktorët/aplikantët:

Aplikuesi, d.m.th organizata që paraqet formularin e aplikimit; nëse ka, bashkë-aplikanti(ët) i tij (kur nuk përcaktohet ndryshe, aplikanti dhe bashkë-aplikanti/ët i tij më poshtë referohen së bashku si "aplikues")

(2) projekt-propozimin:

Aktiviteti për të cilat mund të jepet një mini-grant;

(3) kostot e pranuar:

Llojet e kostove që mund të merren parasysh gjatë përcaktimit të shumës së grantit

B.4.1.1. Pranueshmëria e Aplikuesve (p.sh. aplikant dhe bashkë-aplikant(ët))

- Pranueshmëria sipas shtrirjes gjeografike

Programi i Grantit për Advokaci dhe Ndërtimin e Kapaciteteve të Shoqërisë Civile do të akordohet për organizatat e shoqërisë civile (OJF) që kanë selinë dhe veprojnë në katër rajonet e zonave pilote të marra në konsideratë nga projekti dhe që përfshijnë Bashkitë respektive: Parku Kombëtar “Shebenik-Jabllanicë” (Bashkitë: Librazhd, Prrenjas, Elbasan), Parku Kombëtar “Divjakë-Karavasta” (Bashkitë: Fier, Lushnjë, Rrogozhinë, Divjakë), Zona detare e Porto Palermos (Bashkitë: Vlorë, Himarë) dhe Parku Natyror Kune-Vain-Tale (Bashkia: Lezhë).

Organizatat që kualifikohen mund të aplikojnë vetëm ose të krijojnë partneritete lokale, madje këto të fundit do të jenë më të favorizuara.

- Partneritetet

Organizatat (OJF^{te}) mund të formojnë partneritete lokale apo rajonale për të rritur ndikimin e projektit të tyre dhe shanset e tyre për të fituar grant. Nëse aplikohet së bashku me një apo disa partnerë, do të duhet të dorëzohet një formular i vetëm aplikimi, plan pune dhe buxheti, por secili nga partnerët duhet të dorëzojë veçmas dokumentet ligjore që kanë lidhje me organizatën e tyre. Kontrata do të lidhet me Aplikantin kryesor (Organizatën lider).

Partneritetet duhet të kenë një arsye të shëndoshë, ku secili partner sjell ekspertizë individuale në projekt dhe merr përgjegjësitë e nevojshme, duke krijuar një projekt ide dhe një plan zbatimi të cilat janë efikase dhe kohezive.

- Kriteret e Pranimit

Për të ruajtur një përfaqësim të balancuar të katër zonave pilote të përzgjedhura, do të përzgjidhet të paktën një përfitues nga secila prej katër zonave pilote. Të gjithë përfituesit do duhet të plotësojnë kriteret e mëposhtme minimale:

- të regjistruar në Shqipëri për të paktën dy vjet për aplikantin kryesor/organizata lider dhe një vit për bashkëaplikantët;
- të kenë llogari bankare për organizatën

(për aplikantin

kryesor);

- duhet të kenë një mision të qartë lidhur me mbrojtjen e mjedisit dhe natyrës, ose qeverisjen/demokratizimin me pjesëmarrje.

- **Kriteret e pranimit për Aplikantin kryesor /Organizatën lider**

- Të jenë aktiv për të paktën 2 vjet, verifikuar nga vendimi i gjykatës;
- Të kenë si fushë të tyre kryesore të punës mbrojtjen e mjedisit dhe natyrës, ose qeverisjen/demokratizimin me pjesëmarrje (lobim, rritjen e ndërgjegjësimit dhe kompetencat e qytetarëve, nxitjen e pjesëmarrjes së publikut, transparencën, aksesin në informacion) të shoqërisë duke pasur dhe një historik të suksesshëm në mbrojtje mjedisore, e verifikueshme nga një listë dhe përmbledhje e projekteve/aktiviteteve të mëparshme sipas Shtojcës D;
- Të ketë të buxhetuar të paktën një Koordinator/ Menaxher Projekti i cili ka jo më pak se 2 vjet eksperiencë në punën me projektet në fushën e mbrojtjes së natyrës dhe/ose ruajtjes së burimeve natyrore, e verifikueshme me dokumentin e CV-së.

- **Dokumentacioni ligjor dhe administrativ që kërkohet nga Aplikanti kryesor/organizatalider**

Organizata lider duhet të ofrojë në dokumentacionin e aplikimit:

- Aktin e Regjistrimit të Gjykatës dhe Aktin Themelues të organizatës (kopja e origjinalit);
- Statutine organizatës (kopje nga origjinal);
- Formularin e Identifikimit Ligjor të plotësuar siç duhet (Shtojca F);
- Deklaratë mbi përmbushjen e kriterëve të përgjithshme (Shtojca C);
- Numri i tatimit (NIPT) (kopja e origjinalit);
- Një formular identifikimi financiar sipas modelit të bashkangjitur në (Shtojca G) të këtyre udhëzimeve, të vërtetuara nga banka;
- Shtojcën D të kompletuar siç duhet në lidhje me referencat e projektit (për 2 vitet e fundit) të organizatës;
- CV-në e Koordinatorit/Menaxherit të projektit.

Nëse organizata nuk ofron kopje të dokumentave të mësipërm, ajo do të përjashtohet menjëherë nga procesi i vlerësimit.

INCA rezervon të drejtën të kërkojë dokumentet origjinale në rast të verifikimeve të nevojshme ose të dyshuarve për mashtrim apo sjellje të pahijshme.

- **Kriteret e pranimit për Bashkë-aplikantin(ët)/Partnerët**

Bashkë-aplikanti(ët) marrin pjesë në hartimin dhe zbatimin e projekt propozimit, dhe kostot

që ata do të mbulojnë duhet të jenë të pranueshme njësoj si ato të aplikantit.

Për organizatat partnere (bashkë-aplikantët), përfituesit do të plotësojnë kriteret e mëposhtme minimale:

- të regjistruara dhe aktive për të paktën një vit në Shqipëri,
- duhet të ketë një mision të qartë lidhur me mbrojtjen e mjedisit, ose qeverisjen/demokratizimin me pjesëmarrje

- Dokumentacioni ligjor dhe administrativ që kërkohet për Bashkë-aplikantin(ët)/Partnerët

Organizatat partnere/bashkëaplikante duhet të ofrojnë në dokumentacionin e aplikimit:

- Aktin e Regjistrimit të Gjykatës dhe Aktin Themelues të organizatës (kopja e origjinalit);
- Statutin e organizatës (kopje nga origjinal)
- Formularin e Identifikimit Ligjor të plotësuar siç duhet (Shtojca F)
- Numri i tatimit (NIPT) (kopja e origjinalit);
- Deklarata mbi përmbushjen e kriterëve të përgjithshme (Shtojca C)
- Bashkë-aplikanti (ët) duhet të nënshkruajnë Mandatin në Shtojcën H të formularit të aplikimit për minigrant.

- Marredhenia Aplikantë-Bashkëaplikantë

Në momentin e lidhjes së kontratës të minigrantit me aplikantin fitues, (nëse ka) edhe bashkë-aplikantin(ët), aplikuesit do të bëhen përfituesit në aktivitetet e projekt propozimit. Në veçanti, aplikanti kryesor (Organizata lider) do të jetë përfituesi i identifikuar si Koordinator. Koordinatori është bashkëbiseduesi kryesor i Autoritetit Kontraktues. Ai përfaqëson dhe vepron në emër të çdo përfituesi tjetër (nëse ka) dhe koordinon hartimin dhe zbatimin e Projektit.

Nëse lidhet kontrata e Mini-Grantit, bashkë-aplikuesi (nëse ka) do të bëhet përfitues në projekt (së bashku me Organizatën Lider/Koordinatorin).

Organizatrat Potenciale nxiten të rrisin ndikimin e veprimeve të tyre duke formuar partneritete lokale përpara se të aplikojnë. Në rastin e kushteve të barabarta, do t'u jepet prioritet aplikimeve me partneritete.

4.1.2 Pranueshmeria e projekt-propozimeve

- Kohëzgjatja

Projekteve që do t'u akordohet një mini-grant duhet të zbatohen për një periudhë 18 mujore.

- Fushat / Temat

Ndërsa secili prej OMSHC^{ve} përfitues do të përcaktojë në propozimet e tyre objektivat dhe rezultatet specifike (të matshme, sipas indikatorëve sipas

pikës B.2), ato do të priten të përfshijnë të paktën një nga këto:

- Angazhohet në mënyrë aktive në bashkëpunim me autoritetet publike (në nivel vendor ose kombëtar) apo investorët privatë në monitorimin e ndërhyrjeve me fokus përdorimin e burimeve natyrore-proceset e shpërndarjes ose menaxhimit të tyre në katër zonat pilote. Përgatitje e studimit të vlerësimit të impakteve negative që vijnë nga menaxhimi dhe përdorimi i burimeve natyrore në zonat pilote.
- Organizimin e seminareve apo tryezave të rrumbullakëta apo aktivitete konkrete sensibilizuese me komunitetet lokale, OMSHC^{-të} e tjera, autoritetet publike, kompanitë private, institucionet financiare dhe mediat për ndarjen e mesazheve sensibilizuese rreth rëndësisë së pjesëmarrjes së publikut, transparencës së proceseve vendimarrëse demokratike me fokus zhvillimin dhe menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore në katër zonat pilote të zgjedhura. OMSHC^{-të} përfituese do të ndajnë njohuritë e tyre në lidhje me këto çështje teknike, duke rritur në të njëjtën kohë përvojën dhe kapacitetin e tyre për t'u angazhuar me një sërë aktorësh të tjerë lokal, rajonal dhe kombëtar.
- Advokojnë dhe llobojnë për përmirësime në legjislacion, rregullore dhe/ose procedurat e zbatimit që lidhen me vendimarrjen e ZM^{-ve}, me fokus në krijimin e kornizave për pjesëmarrje dhe transparencë më të mirë të publikut në këto procese.

Aktivitetet e lejuara për mbështetje financiare:

- Të gjithë aplikuesit OMSHC do të propozojnë një sërë aktiviteteve për të arritur të paktën një nga objektivat e e percaktuara në pikën B.1. Përveç kësaj, OMSHC^{-të} përfituese duhet të marrin pjesë në trajnimet për ngritjen e kapaciteteve në advokim dhe lobim dhe në legjislacionin kombëtar për ruajtjen e natyrës dhe menaxhimin e zonave të mbrojtura.
- OMSHC^{-të} përfituese gjithashtu do të nxiten të marrin pjesë në mënyrë aktive në rrjetin kombëtar. Një pjesë e mbështetjes financiare të ofruar do të përdoret për të mbuluar shpenzimet e udhëtimit të OMSHC^{-ve} përfituese për të marrë pjesë në këto aktivitete të detyrueshme. Të gjitha aktivitetet e propozuara nga OMSHC^{-të} përfituese duhet të përafrohen me një ose më shumë nga aktivitetet e mëposhtme:
 - 1) Aktivitet e trajnimit, vizitat studimore dhe aksione konkrete në terren – në lidhje me synimet e programit dhe të aktiviteteve të planifikuara;
 - 2) Lehtësimi i kontakteve, konsultimeve dhe diskutimeve ndërmjet aktorëve të ndryshëm – autoritete lokale ligjzbatuese, vendimarrëse: drejtuesit dhe keshilltarët bashkiak e parlamentarët; përdoruesit e burimeve natyror; media, etj;
 - 3) Aktivitetet e komunikimit dhe informimit për të mbështetur konsultimet me palët e interesuara;
 - 4) Organizimi i tryezave të rrumbullakëta, seminareve;
 - 5) Monitorimi, Promovimi dhe Advokimi i zbatimit të ligjeve dhe rregulloreve të miratuara për menaxhimin e ZM;
 - 6) Krijimi i dialogut me organet vendimarrëse dhe palët e interesuara relevante për përdorim të qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe menaxhimin e zonave të mbrojtura;
 - 7) Fushatat e ndërgjegjësimit dhe sensibilizimit publik;
 - 8) Aktivitete që kanë për qëllim sigurimin e një dialogu me OMSHC^{-të} partnere ose

OMSHC^{-të} kombëtare aktive në fusha të tjera të cilat mund të kenë njohuri/ekspertizë me vlerë të shtuar për proceset vendimmarrëse.

Përveç krijimit të aktiviteteve të tyre, OMSHC^{-të} përfituese do t'i përdorin këto fonde për të mbuluar shpenzimet për të marrë pjesë:

1. Në trajnimin kombëtar një ditë mbi advokimin që do të organizohet nga INCA në Tiranë në tre mujorin e dytë të vitit 2019.
2. Në trajnimin një ditë që do të organizohet nga INCA në zonën pilote që ata përfaqësojnë në tre mujorin e tretë të vitit 2019, me temë legjislacionin kombëtar dhe luftën kundër korrupsionit, me fokus përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe mirëmenaxhimin e zonave të mbrojtura. OMSHC^{-të} përfituese duhet të sigurojnë pjesëmarrjen e tyre dhe angazhimin dhe pjesëmarrjen e të paktën 5 deri në 10 OMSH-ve lokale si dhe përfaqësues nga mediat dhe institucionet publike lokale dhe rajonale.
3. Në tryezën e rrumbullkët që do të organizohet nga INCA në zonën e tyre, në tre mujorin e katërt të vitit 2019, me përfaqësues nga autoritetet publike lokale dhe rajonale, investitorë privatë, institucione financiare, ECSO dhe media me fokus ndarjen dhe diskutimin e rekomandimeve dhe vlerësimet e nevojave.
4. Në seminarin një ditë që do të organizohet nga INCA në zonën e tyre, në tre mujorin e katërt të vitit 2019, me përfaqësues të mediave lokale mbi rolin e tyre në nxitjen e vendimmarrjes transparente mbi përdorimin dhe menaxhimin e burimeve të natyrës. OMSHC^{-të} përfituese duhet të sigurojnë pjesëmarrjen e tyre dhe identifikojnë dhe angazhojnë sa më shumë përfaqësues nga mediat lokale.
5. Në aktivitetin e konkursit mbi kroniken më të mirë mediatike në lidhje me të drejtën për informacion dhe pjesëmarrjen e publikut, në procesin e vendimmarrjes për përdorimin e qëndrueshëm dhe menaxhimin e burimeve natyrore dhe ZM. Konkursi do të organizohet nga INCA në tre mujorin e dytë të vitit 2020. OMSHC^{-të} përfituese duhet të kenë bashkëpunuar më parë me mediat lokale për realizimin e kronikave konkurruese.

OMSHC^{-të} përfituese duhet të parashikojnë buxhete të dedikuara për përfshirjen e medias Lokale në aktivitet e tyre. Përfituesit e Grantit nxiten shumë që të ndjekin dhe marrin pjesë në konsultimet publike për çështjet e përdorimit të burimeve natyrore (aty ku kjo është e mundshme). Gjatë hartimit të buxhetit, propozuesi duhet të planifikojë një fond për zërin e buxhetit "Burime Njerëzore", jo më të madh se 30% të buxhetit total, të propozuar.

Është në interesin e aplikuesit të sigurojë një buxhet realist dhe me kosto efektive.

- Aktivitetet e palejuara/papranueshme për Financim

Aktivitetet më poshtë nuk do të financohen nga Programi i Mini Granteve:

- sponsorizime individuale për pjesëmarrje në seminare, konferenca, jashtë objektivave dhe aktiviteteve të projektit; *(konferencat mund të*

financohen vetëm nëse janë të justifikuara siç duhet dhe bien nën objektivat e thirrjes për propozime dhe ato janë pjesë e një varg aktivitetesh të tjera që do të zbatohen gjatë jetës së projektit);

- veprime të lidhura vetëm ose kryesisht me bursa individuale për studime ose kurse trajnimi;
- puna përgatitore për hartimin e projektit;
- bashkëfinancimi i projekteve të tjera;
- aktivitete që mbështesin partitë politike ose aktivitete të paligjshme;
- financimin e deficitit dhe fondet e kapitalit;
- subvencione financiare për organizatat e tjera;
- blerjen e tokës, ndërtesave dhe zyrave;
- financim retroaktiv për projektet që janë tashmë në zbatim ose përfunduar;
- projekte që zhvillohen jashtë rajoneve të synuara;
- blerjen e pajisjeve;
- aktivitetet humanitare.

Kostot e mëposhtme nuk financohen:

- Borxhe dhe masa financiare për humbje ose borxhe të organizatës aplikuese;
- Pagimin e interesave;
- Artikuj që janë financuar në një tjetër program;
- Blerja e tokës ose ndërtesave;
- Humbje nga shkëmbimet monetare;
- Taksa;
- Kredi të palëve të treta;
- Taksat, përveç tatimit mbi vlerën e shtuar, tatimit mbi të Ardhurat Personale dhe tatimit mbi qerane e zyrës së organizatës;
- detyrimet doganore dhe të importit, ose ndonjë tarifë tjetër;
- blerjen, qiranë ose dhënien me qira të tokës dhe ndërtesave ekzistuese, me përjashtim të rasteve kur zyrat duhet të jenë me qira në mënyrë eksplicite për zbatimin e operacionit (që duhet të demonstrohet nga aplikuesi);
- gjobat, dënimet financiare dhe shpenzimet e procesit gjyqësor;
- pajisje të dorës së dytë;
- Kostot e konvertimit, tarifat dhe humbjet nga shkëmbimi që lidhen me ndonjë nga llogaritë specifike euro të komponentit, si dhe me shpenzimet e tjera financiare;
- kontribut në natyrë;
- kostot e kredive;
- kostot e amortizimit;
- borxhet dhe pagesat e shërbimit të borxhit;
- provizionet për humbjet ose detyrimet potenciale të ardhshme;

- borxhet dhe interesat e tyre;
- shpenzimet e deklaruar nga përfituesi dhe të mbuluara nga një veprim tjetër ose programi tjetër.

C. Vizibiliteti

Përfituesit e Grantit do të jenë të detyruar që të zbatojnë rregullat e vizibilitetit të përcaktuara në përputhje me objektivat dhe prioritetet dhe të garantojnë rregullat e vizibilitetit të BE-së (shih Manualin e Komunikimit dhe të Vizibilitetit për veprimet e jashtme të BE-së të specifikuar dhe të publikuar nga Komisioni Evropian në http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm). Gjatë programit versioni në shqip i manualit do të vihen në dispozicion të përfituesve.

Propozuesi duhet të planifikojë një fond të dedikuar për vizibilitetin e projektit, në një masë jo më të vogël se 5% të buxhetit total, të propozuar.

D. Aplikimet

- Si të aplikohet

Aplikimet duhet të dorëzohen në përputhje me Formularin e Aplikimit (Aneksi 1). Aplikantët duhet të përgatisin dhe dorëzojnë aplikimin e tyre në gjuhën Shqipe. Çdo gabim ose mospërputhje e madhe që lidhet me pikat e renditura në udhëzimet në formularin e aplikimit (p.sh. nëse shumat në fletët e punës të buxhetit nuk janë në përputhje) mund të çojnë në refuzimin e aplikimit.

Sqarime do të kërkohen vetëm kur informacioni i dhënë është i paqartë dhe kështu pengon INCA-n dhe Komisionin e Vlerësimit të bëjnë një vlerësim objektiv.

Aplikimet e shkruara me dorë nuk do të pranohen.

Ju lutem vini re se vetëm formulari i aplikimit dhe anekset e publikuar të cilat duhet të plotësohen, do të vlerësohen. Propozimi i projektit duhet të përgatitet, duke ndjekur nga afër udhëzimin e aplikimit dhe formatet e publikuar. Prandaj është me rëndësi të madhe që këto dokumente të përmbajnë të gjitha informacionet relevante në lidhje me operacionin.

Ku dhe si të dërgoni aplikimin?

Aplikimet dhe të gjitha dokumentet mbështetëse të përmendura në këto udhëzime, pranohen **deri më 11 Dhjetor, 2018, ora 17.00**, në adresën: **Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri, Rruga Islam Alla, Pallati IVEA, Kati i Parë, Tiranë** ose në formë elektronike në adresën: info@inca_al.org

Aplikimet e paplotësuara dhe të mbërritura jashtë afatit të përcaktuar më sipër, do të refuzohen.

Aplikantët e mundshëm mund të dërgojnë pyetje në lidhje me Programin e Granteve ose rreth dokumenteve që duhen dorëzuar deri në 23 Nëntor 2018, në adresën e email-it: info@inca.al.org.

* Nëse aplikoni me një ose disa partner, duhet të dorëzohet vetëm një formular aplikimi, plan pune dhe buxhet, por secili nga partnerët duhet të japë veçmas dokumentet ligjore që kanë lidhje me organizatën e tyre.

* Pasi të jenë dorëzuar propozimet, aplikantët nuk do të lejohen që të bëjnë ndryshime në aplikimet e tyre. Megjithatë, nëse është e nevojshme, Oficeri i Projektit mund të kontaktojë aplikantin për sqarime të mëtejshme.

* Aplikimet duhet të reflektojnë **se si objektivat e projektit bashkëvendosen me Indikatorët e Programit të Grantit të renditura në pikën B.2 Indikatorët e projektit të këtij udhëzimit.**

Numri i aplikimeve dhe granteve për aplikant

Aplikuesi nuk mund të dorëzojë më shumë se një kërkesë në këtë Thirrje për Propozime.

Aplikuesi nuk mund të jetë bashkë-aplikues në një aplikim tjetër në të njëjtën kohë, në kuadër të kësaj thirrje.

Një bashkë-aplikues nuk mund të dorëzojë më shumë se një kërkesë në këtë Thirrje për Propozime.

E. Procesi i Përzgjedhjes dhe Pikëzimi

Aplikimet do të vlerësohen duke u bazuar mbi faktin se sa lidhen ato me objektivat e Veprimit dhe se sa me efikasitet i trajtojnë ato Indikatorët e Projektit.

Përfundimi i vlerësimeve dhe shpallja pritët të kryhet në 21 Dhjetor 2018.

Aplikacionet do të ekzaminohen dhe vlerësohen nga Komisioni i Vlerësimit të Projekteve INCA. Të gjitha projektet e paraqitura nga aplikantët do të vlerësohen sipas hapave dhe kriterëve pasuese. Nëse shqyrtimi i aplikacionit zbulon se projekti i propozuar nuk i plotëson kriteret e përshtatshmërisë, aplikacioni do të refuzohet mbi këtë bazë.

E.1 Hapja dhe vlerësimi administrativ

Më poshtë do të vlerësohen:

Pajtueshmëria me afatin e paraqitjes. Nëse afati nuk është plotësuar, aplikimi automatikisht do të refuzohet.

Formulari i Aplikimit i plotëson të gjitha kriteret e përcaktuara në listën e kriterëve të përshtatshmërisë. Nëse ndonjë nga

informacionet e kërkuara mungon ose është i pasaktë, aplikimi do të refuzohet nuk do të vlerësohet më tej. Që propozimi të jetë i pranueshëm për vlerësim të mëtejshëm secila nga pyetjet e mëposhtme duhet të marrë përgjigjen “Po”.

Kriteret Administrative:	Po	Jo	Komente
1. A është dorëzuar aplikimi brenda afatit të përcaktuar?			
2. A është propozimi sipas formatit të aplikimit të përcaktuar më parë nga INCA?			
3. Propozimi është në shqip ?			
Kriteret e pranueshmërisë:	Po	Jo	Komente
Aplikant i pranueshëm : A është dorëzuar aplikimi nga një Aplikant /bashkëaplikant i pranueshëm? - Vendimi i regjistrimit në gjykatë është dorëzuar - Statuti i organizatës është dorëzuar - Formulari i Identifikimit Ligjor është dorëzuar - Formular identifikimi financiar është dorëzuar - Kopje e NIPTI-it është dorëzuar - Vetë deklarimi sipas Shtojcës C është dorëzuar <i>Shenim: Dokumentacioni i mësipërm vlen si për Aplikantin kryesor ashtu edhe për Bashkëaplikantin</i> - Shtojcën H për bashkëaplikantët			
2. Prezenca fizike e aplikantit / bashkëaplikantit në rajonin e përcaktuar: A është aplikanti/bashkëaplikanti i lokalizuar dhe aktiv në zonat e përcaktura ?			
3. Limiti i buxhetit: A është totali i buxhetit të projektit brenda limitit (max EUR20,000)			

4. Kohëzgjatja e projektit është 18 muaj siç përshkruhet në udhëzues.			
5. Aplikanti /bashkëaplikanti ka dorëzuar vetëm një aplikim për këtë thirrje			

E.2. Pikëzimi për vlerësimin teknik dhe financiar

Çdo kriter vlerësues do të ndahet në pjesë dhe nën-pjesë. Çdo nën-pjesë do t'i jepet nga 1 deri në 5 pikë në përputhje me udhëzimet e mëposhtme: 1=shumë dobët; 2=dobët; 3=mjaftueshëm; 4=mirë; 5=shumë mirë.

Vetëm projektet që kanë minimalisht **70 pikë** do të propozohen për një grant, në varësi të fondeve në dispozicion.

Disa prej pikëve në këtë matricë vlerësimi i janë dhënë dyfishi i pikëve për të marrë në konsideratë aspekte të favorshme të projektit.

E.3. Matrica e Vlerësimit

Pjesa	Pikët Maksimale
1. Kapaciteti Financiar dhe Operacional	15
1.1 A ka aplikanti (dhe partneret) eksperiencë të mjaftueshme? (veçanërisht për çështjet për t'u trajtuar)	5
1.2 Ka aplikanti (dhe partnerët) ekspertizë të mjaftueshme teknike? (sidomos njohuri në lidhje me çështjet për t'u trajtuar)	5
1.3 A ka aplikanti burime njerëzore të mjaftueshme?	5
2. Përkatësia	25
2.1 Sa lidhje ka propozimi me objektivat dhe me një ose më shumë indikatorë të thirrjes për propozime?	5 x 2
2.2 Sa lidhje ka propozimi me nevojat dhe kufizimet e zonave të synuara?	5 x 2
2.3 Sa mirë janë të përkufizuar dhe të përzgjedhur nga ana strategjike ata që janë të përfshirë (përfituesit fundor, grupet e synuara)?	5
3. Metodologjia	40
3.1 A janë aktivitetet e propozuara të përshtatshme, praktike dhe në pajtim me objektivat dhe rezultatet e pritshme?	5
3.2 Sa koherent është hartimi i përgjithshëm i propozimit?	5
3.3 A formon aplikanti një partneritet me një organizatë tjetër lokale, brenda qëllimit të thirrjes për propozime?	5 x 2
3.4 A është i kënaqshëm niveli i përfshirjes dhe pjesëmarrjes së partnerëve në propozim?	5
3.5 A është i kënaqshëm niveli i përfshirjes dhe pjesëmarrjes së medias në propozim?	5 x 2

3.6 A përmban propozimi indikatorë të verifikueshëm në mënyrë objektive për rezultatin e veprimit?	5
4. Qëndrueshmëria	5
4.1 A ka veprimi të ngjarë që të ketë një ndikim të prekshëm te grupet e tij të synuara?	5
5. Buxheti dhe efikasiteti i kostos	15
5.1 A është i kënaqshëm raporti ndërmjet kostove të përlogaritura dhe rezultateve të pritshme?	5x2
5.2 A janë shpenzimet e propozuara të nevojshme për zbatimin e veprimit?	5
Pikët Maksimale totale	100

E.4. Kontratat e akordimit të Grantit dhe Pagesat

Kontratat e akordimit të grantit dhe pagesa e kështit të parë do të bëhen me nënshkrimin e kontratës. Në varësi të projekt propozimit dhe buxhetit, granti i akorduar mund të transferohet në dy këste.

E.5. Raportimi

Përfituesit e Granteve do të dorëzojnë 3 Raporte të Ndërmjetme Narrative dhe financiare 6-mujore dhe një Raport Final në përfundim të projektit.

* Oficeri i projektit mund të kërkojë informacion në periudha të caktuara kohore ose aktivitete të projektit.

E.6. Monitorimi dhe Vlerësimet

Monitorimi dhe vlerësimi i projekteve të miratuara do të implementohet nga Oficeri i Projektit të INCA-s. Stafi i INCA-s ose firmat private të auditimit mund të monitorojnë punën e programit në çdo kohë për të siguruar performancë të kënaqshme. Përveç kësaj, INCA mban të drejtën për të rishikuar financat dhe shpenzimet në çdo kohë gjatë periudhës së grantit ose një vit pas përfundimit të projektit. Të gjitha faturat duhet të mbahen për tre vjet pas përfundimit të projektit, nëse nuk përcaktohet ndryshe.

Duhet të krijohet një komunikim i rregullt me Oficerin e Projektit. Përveç telefonatave, shkëmbimeve me e-mail dhe përditësimeve, do të organizohen vizita monitoruese për të monitoruar aktivitetet e projektit, marrëdhëniet e OSHC^{-së} me grupet e tjera të interesit si dhe menaxhimi financiar për mini-grantin. Me qëllimin e arritjes së objektivave të projektit, Oficeri i Projektit mund të rekomandojë rregullime në planin e punës në marrëveshje me përfituesit e grantit.

Aplikuesit duhet të përmendin indikatorët e suksesit dhe metodat e matjes në hartimin e projektit të tyre. Oficeri i Projektit do të vlerësojë këta indikatorë dhe çdo të dhënë të mbledhur gjatë kohëzgjatjes së projektit për të monitoruar rezultatet/efektet e aktiviteteve të projektit.

Do të jetë një takim vlerësimi afatmesëm pas përfundimit të vitit të parë dhe një përfundimtar në fund të periudhës së grantit. Rezultatet e projektit do të vlerësohen brenda indikatorëve të suksesit të palës përfituese në projekt propozimin e tij përveç kontributit të përgjithshëm që jep për Veprimin.

Aneksë:

1. Formulari Aplikimit (Aneksi 1)
2. Plani i Punës (Aneksi 2)
3. Formular i Buxhetit (Aneksi 3)
4. Shembull i një Raporti Teknik Narrativ (Aneksi 4)
5. Shembull i një Raporti Financiar (Aneksi 5)
6. Lista e Kontrollit (Aneksi 6)
7. Shtojca C: Deklarata mbi përmbushjen e kriterëve të përgjithshme
8. Shtojca D: Referencat e projekteve (për 2 vitet e fundit) të organizatës
9. Shtojca F: Formularin e Identifikimit Ligjor
10. Shtojca G: Formular identifikimi financiar
11. Shtojca H për bashkëaplikantët.